

ПРОТОКОЛ

София, 10.06.2015 г.

**от Обществено обсъждане
на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”**

Днес, 10.06.2015 г. от 14:32 ч. в сградата на КЕВР се проведе обществено обсъждане, ръководено от председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Николай Георгиев (без право на глас).

С писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-59/08.06.2015 г. като заинтересовани лица бяха поканени Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към Народното събрание, Омбудсман на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Асоциация на топлофикационните дружества, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Дора Дамянова – главен експерт в Конфедерация на независимите синдикати в България;
- г-н Михаил Михайлов – представител на Конфедерация на труда „Подкрепа”;
- г-н Димитър Чалъков – представител на Конфедерация на труда „Подкрепа“ – „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД;
- г-н Кирил Домусчиев – президент на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ);
- г-н Евгений Иванов – член на УС на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ);
- г-н Кирил Желязков – главен директор на Българска стопанска камара;
- г-н Константин Стаменов – председател на УС на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори;
- г-н Константин Делисивков – изпълнителен директор на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори;
- г-н Георги Христов – представител на Гражданско движение „ДНЕС“;
- г-н Георги Петров – председател на Национална федерация на енергетиците;
- г-н Диян Дяков – председател на Синдикална федерация на ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД;
- г-н Николай Николов – представител на Българска фотоволтаична асоциация;
- г-н Теодор Дечев – директор „Индустриални политики“ в Асоциация на индустриалния капитал;
- г-н В. Симеонов – председател на Временна анкетна комисия за проверка и оценка на състоянието на енергетиката в Република България към Народното събрание;

- г-жа Политими Паунова – изпълнителен директор на Българска асоциация на металургичната индустрия;
- г-н Владимир Старирадев – Българска асоциация на циментовата индустрия;
- г-н Стефан Гамизов – председател на Гражданска лига за България;
- г-н Венцислав Митовски – представител на Сдружение на протестиращите „Освобождение“;
- г-н Димитър Ангелов – представител на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД;
- г-н Огнян Винаров – представител на Движение „ДЕН“, Граждански контрол;
- г-н Николай Кискинов – представител на Асоциация за свободен енергиен пазар (АСЕП);
- г-жа Рада Келевска – представител на Асоциация за свободен енергиен пазар (АСЕП);
- г-н Илия Грозданов – адвокат на „Калиакра Уинд Пауър“;
- г-н Владимир Топалов – гражданин;
- г-н Чавдар Янев – гражданин;
- г-н Любомир Арнаудов – експерт към Народното събрание;
- г-н Макарий Новев – представител на Федерация на потребителите.

Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към Народното събрание, Омбудсман на Република България, Българска браншова камара на енергетиците, Асоциация на топлофикационните дружества, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не изпращат свои представители.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане.

Вл. Топалов – Конфедерация на труда „Подкрепа“:

Опасенията ни са свързани с увеличението на таксите, които според нас ще създадат голям проблем. Проблем е и за нас, които произвеждаме въглища, защото по този начин ние ще генерираме допълнителни разходи за електроенергия. Неразплащането от страна на топлоелектрическите централи допълнително ще усложни състоянието на въгледобивните дружества в страната. Затова предложените такси не са нормални и не са логични. Ние се притесняваме от това, че може да изтървем местния пазар и да започнем да внасяме електроенергия отвън, която би била по-евтина от тази, която ще ни се предлага. Ние смятаме, че тези завишени такси не би следвало да бъдат такива, за да могат предприятията да бъдат конкурентноспособни и като хора, които са производители на енергийни суровини, да можем да калкулираме така разходите си, че да работим ефективно. Чух, че щяло да се изготвя някаква наредба, която по някаква си скала щяла да определя по –ниски цени за по-големите консуматори на електрическа енергия. Това също ни притеснява, ако се случи, защото не се знае какво става с по-малките консуматори в този случай. Според нас, таксата не следва да се увеличава. Не разбираме защо „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, колегата ще ме допълни, след като има държавен заем, който трябва да се изплати до 2018 г., не участва при формирането на микса. Нещо повече. Както се вижда, въобще няма такса за разполагаемост на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Говоря за „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, защото е най-големият консуматор на въглища и за нас, като производители на енергийни горива, е изключително важна работата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Ние много добре знаем какво се случва през зимния период, когато няма слънце. Знаем много добре, че винаги се налага, поради недостиг на електроенергия,

да бъде включена в микса. Не знам как това може да случи, след като „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не е вътре в микса. Не знам как централата би могла да се намеси, ако към този момент има външни договори за изпълнение. Да, знаем чл.70 от закона, който казва какво може да се направи от министъра, но в случая говорим какво е направила Комисията по този въпрос. Тези неща ще затруднят пазара на електроенергия и ще доведат до допълнително затруднение в работата на свободния пазар като цяло. Всички знаем, че „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е на територията на комплекса на „Мини Марица-изток“ ЕАД и затова „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД иска да получи отговор каква е причината да не бъде в микса. Притеснява ни, че след като т.нар. американски централи участват и след като разплащанията в момента не вървят към въгледобивните дружества, по точно към „Мини Марица – изток“ ЕАД, как този процес ще бъде регулиран в бъдеще. Сумата, която към днешна дата централите дължат, е над 330 000 000 лв. и ние не можем да работим нормално и ритмично, за да произвеждаме въглища. В бъдеще този процес ще се задълбочава. Беше казано, че „НЕК“ ЕАД ще вземе заем, за да се заплати с централите. Виждаме, че този дефицит ще продължи да съществува. Аз знам, че този въпрос не е конкретно към Комисията, но изключването от пазара създава допълнително напрежение. Ще кажа това, което казах и сутринта. Ние смятаме, че институциите, които са отговорни за производството на електроенергия, трябва да си комуникират по-добре, защото могат да търсят намирането на най-добрите решения, макар да са независими. Не трябва по отделно да се приемат решения и топката да се прехвърля по веригата. В тази връзка сме изпратили една декларация, тъй като единственото нещо, което в момента се заплаща са работните заплати и нямаме елементарни средства, за да подготвим есенно-зимния сезон, за да имаме някаква готовност да подаваме въглища към централите, независимо от развитието на нещата. Нека не забравяме, че инсталираните мощности са зад 40% от електроенергията в страната.

Д. Чалъков – Конфедерация на труда „Подкрепа“ – „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД:

Ще продължа в тази връзка. Само за сведение: „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД използва половината от това, което „Мини Марица-изток“ ЕАД изкопава за година. Блокирането на работата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, което е възможно да се получи при увеличение на таксата за износ и при увеличение на таксата „задължения към обществото“ с почти 120%, би предизвикало събития и явления, каквито имаше през май и юни 2013 г. Сещате се дами и господа, както и Вие журналистите, какво беше. Цялата система беше блокирана. Износът беше изцяло спрян, което блокира производството не само на електроенергия, но и на въглища. От това нищо добро не следва и нищо добро не трябва да очакваме. Аз съм изумен от доклада, доколкото „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД не фигурира по никакъв начин в него. Недоумявам как най-голямата топлоцентрали на Балканите, разполагаща с 1620 МВтч инсталирана мощност, реновирана и направена по най-модерните европейски изисквания, няма да дава нито един мегават към обществения доставчик „НЕК“ ЕАД. Недоумявам защо „НЕК“ ЕАД не иска да предложи или да закупи от нашата централа нито един мегават и да ни предостави нито един мегават плащания за разполагаемост. Това са средства, които са изключително необходими за централата по простата причина, че ние също имаме ремонтни програми и разходи. Без тях не е възможно оцеляването ни. Говори се за американските централи и за ВЕИ-тата. Не искам да кажа нищо лошо за колегите, но не може непрекъснато да се казва, че те имат огромни заеми, зад които стоят някакви банки и договорите нямало как да бъдат разтрогнати. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД има заем още от юни месец на 2004 г. Това е заем от Японската банка на стойност 250 000 000 йени, който е държавно гарантиран. Дами и господа от Комисията, каже ми какво ще стане с „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, при положение, че от 2009 г. до 2018 г. плащаме все още само главниците? Какво ще правим с останалите пари, ако се блокира работата на централата и респективно на мините?

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Искам само да отбележа, че в рамките на общественото обсъждане не се провежда дискусия с Комисията. Комисията изслушва всеки от участниците. Всичко се записва от експертите на Комисията и след това се обсъждат направените предложения. Готов съм да дам директни отговори по тези въпроси, които г-н Чалъков и г-н Топалов поставиха, но процедурата е в съвсем различна плоскост и има списък от над двадесет и пет човека, които са заявили желание за изказване. Трябва да чуем и тях.

Д. Чалъков – Конфедерация на труда „Подкрепа“ – „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД:

Считам, че бях максимално кратък.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Аз казах, че не влизаме в дискусия, за да дам думата и на останалите.

К. Домусчиев – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България:

Г-н Иванов само ще ме допълни, тъй като той се подготвил малко по-сериозно с някои цифри. При всички положения напрежението в индустрията е голямо. В момента говоря не само от името на най-голямата работодателска организация, но имам пълномощно и от г-н Сашо Дончев. Говоря и от името на БСК, която е другата най-голяма работодателска организация. Напрежението сред нашите членове е много голямо. Знаете, че в двете организации членуват не само най-големите организации, но и почти всички асоциации и камари на бизнеса в различните сфери на индустрията. Такъв скок никой е очаквал. Това е скок в ситуация, в която има доклад на Европейската комисия, с който сте запознати. Той доказва, че България е с най-високите цени на електроенергия за индустрията в Европа. Многократно сме предоставяли доклад на КРМГ за цените на електроенергия за индустрията във всяка една държава. Такъв скок е парадоксален и това ще унищожи цели отрасли на нашата икономика. Говоря за отрасли като металургия, стъklarска промишленост, биотехнологии. Не мога да ги изредя всичките, но при всички положения това ще окаже голямо влияние. Говорихме за реформи. Направиха се в парламента определени изменения в Закона за енергетиката, но ние не виждаме КЕВР да взема съответните мерки. Топлофикациите, които са с неефективна енергия, продължават да работят. Заводските централи продължават да работят и да бъдат скъп ток и ние трябва да плащаме и да запълваме дупките. Какво производство и на какъв продукт имат тези централи? Говорихме за един много по-строг контрол и проверка на фотоволтаиците, за да се види дали всичко кореспондира с подписаните договори. Такъв контрол не виждаме да се извършва. Говорихме да се търсят резервите, да се търсят реформи в „НЕК“ ЕАД, в „БЕХ“ ЕАД и въобще в цялата система на енергетиката, защото там ежедневно виждаме парадоксални неща. Да ме извиняват господата синдикалистите затова кой ще купува тока. Ами излезте на свободния пазар, господата. Ако наистина продукцията е толкова добра, ще се намери пазар. Аз не искам да плащам вашите сметки. Стига сме говорили за студени резерви, пари от държавата и т.н. Ако някой не плаща сметките и заплатеното, ние сме зад вас и ще ви подкрепим, но всички трябва да сме на свободния пазар, както е при нормалната индустрия и бизнес. При всички положения КРИБ ще подаде сигнали до главния прокурор, за да бъдат разследвани всички сделки, които са подписвани, както и кой е дал разрешение да се строят тези американски централи при тези условия и при такива цени, за да плащаме такава скъпа електроенергия и да се заробва цялото общество и обикновения гражданин, не само индустрията. Това е тема, която мисля, че не е обект на днешното събиране. Искам да кажа едно елементарно нещо. Очакванията за износ на продукция от България са за 44-45 млрд. лв., на база резултатите от първите четири месеца на годината. Говоря за продукция с добавена стойност, не говоря за електроенергия. Износът на електроенергия, дори и в най-добрите години, не може да надхвърли 700-800 млн. лева, а говорим за износ на суровина. Тази

електроенергия отива навън и нашите предприятия в Гърция, примерно „Стомана“, която си изнесе голяма част от производството, я купуват на по-малка цена, отколкото в България. Ние убиваме износа, за да може да изнасяме една суровина. Смятате, че това е справедливо? Това не е нормално. С една надбавка върху тази електроенергия централите ще се притиснат да се реформират, защото аз не виждам друг механизъм, освен пазарния. Така те ще влязат в цена, при която електроенергията им ще се закупува не само на вътрешния, но и на външния пазар. Пое се като ангажимент от политиците да се сложи надбавка и за електроенергия за износ, защото ние изнасяме суровината си и това трябва да носи допълнителни средства. Това също трябва да бъде отчетено във вашите разчети, за да се намалят тези дисбаланси. Нямаме намерение да плащаме на „НЕК“ ЕАД и да го съживяваме всяка година с едно и също нещо: увеличаване на цената. Не сме видели реформи в „НЕК“ ЕАД, а там се взимат най-големите заплати. В сектор „Енергетика“ работят 21 000 човека. Гледах справките за средната заплата по предприятия. Под 3600 лв. средна заплата няма. Говоря за заплати плюс всичките придобивки. Там никой не иска да направи реформи. Всеки чака някой да му плати това, което той счита, че е себестойността. Това не е пазарният принцип. Мога да споря с колегите от синдикатите. Ако е необходимо ще направим среща. Аз имам цифрите и ще говорим допълнително. Ние не виждаме перспектива и не виждаме бъдеще. Убиваме българската индустрия. Понеже днес по телевизията слушах едно Ваше изказване, че трябва да защитите интереса на народа, искам да кажа, че Вие не защитавате интереса на народа, изравнявайки цените на електроенергията за бизнеса с тази за масовия потребител. Това го няма никъде в света, а има доста по-комунистически и по-социалистически държави като мислене от нашата. Няма го. Навсякъде е минимум два пъти, поне в Европа, по-евтина спрямо енергията за населението. Индустрията създава работните места, тя плаща социалните осигуровки, тя плаща данъците, тя плаща възможността хората да се издържат и да си плащат тока. За социално бедните съвсем спокойно може да се работи за т.нар. енергийни помощи. Те могат да дадат възможност на наистина бедните да си платят сметката за ток. Ако не се придържахме към някакви пазарни принципи и продължаваме да сме с най-скъпата електроенергия с решението за вдигане на таксите и цената на електроенергията, просто убиваме кравата, която дава мляко. Индустрията е съвсем права и категорично заявява, че ще излезе на протести и за определено време ще спре производството. От определено време получаваме писма за това намерение, дори съм взел със себе си такива на водещи компании и наши членове. На хората им писна и неслучайно в България няма инвеститори. Няма и да има. Лично аз не бих препоръчал на голям концерн да дойде, защото тук няма никаква предсказуемост на цените за електроенергия и газ. Ще помоля г-н Евгений Иванов да допълни.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Само искам да кажа нещо, понеже ме цитирахте, но цитирахте една малка част от това, което казах. Вие знаете, че когато бъде направена наредбата от трите министерства: Министерство на енергетиката, Министерство на икономиката и Министерство на финансите за енергоемките производства, тази добавка ще бъде около два пъти по-малка. Тя ще бъде в съответствие с европейското законодателство. Докато тази наредба я няма, регулаторът няма нормативната база да си измисля правила. Законите и нормативната база в страната са тези.

К. Домусчиев – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България:

Г-н председател, съгласен съм със забележката Ви. Само искам да добавя, че наредбата ще бъде готова в понеделник. Днес имахме среща с министъра. Това е една европейска практика, която е съгласно директивите, но според вашите разчети, въпреки наредбата, цената за тези предприятия, които попадат в графата за големи производители, ще бъде увеличена. Тези производители и в момента не са в конкурентноспособна ситуация.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Домусчиев, ще бъде увеличена съвсем малко. Що се касае до останалата част на добавката, ако тя не бъде въведена, защото има и такива искания, се отваря финансова дупка от 285 000 000 лв., които могат да бъдат поети само по два начина: или отново да се хвърлят 285 000 000 лв. задължения на „НЕК“ ЕАД, или цената за битовите потребители да бъде увеличена със 17%. Мога да покажа разчети, както и Вие искате да ми покажете. Казвам това, за да знаете, че имаме отговори на голяма част от това, което се говори в тази зала.

Евг. Иванов - Конфедерация на работодателите и индустриалците в България:

Ще започна оттам, където свършихме. До голяма степен наредбата е факт, благодарение на нашите искания, но в нейния обхват ще попаднат не повече от 20-25 големи български индустриални предприятия. Какво правим с останалите? Те влизат в режима, за който говорим. Вие казахте, че не може да си измисляте правила и това е точно така, но в България има закони и никой не е над тях. Много скоро приехме поправки в Закона за енергетиката, в който има ограничаване, а дори и забрана за закупуване на енергия от т. нар. неефективни тецове.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Иванов, икономисваме 130 000 000 лв. от това, т.е. казаното от мен е истина. Вие едва ли не внушавате, че ние не ги санкционираме. Задълженията на „НЕК“ ЕАД ще бъдат със 130 000 000 по-малко в резултат на тази мярка.

Евг. Иванов - Конфедерация на работодателите и индустриалците в България:

Да, но тя все още не се прилага. Това е наш приоритет.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ще започне от 1-ви юли.

Евг. Иванов - Конфедерация на работодателите и индустриалците в България:

Понеже Вие си записахте цифрата 130 000 000 лв. и аз си я записах, но все пак нека кажа какво смятаме, че трябва да бъде направено. Считаме, че до влизането в сила на т.нар. свободен пазар не трябва да има скокообразни задължения за никого от системата. Нека да работим плавно и предсказуемо и когато свободният пазар вече е факт, тогава да търсим решения. Това означава преференции за никого и свободен пазар, а дотогава ключовата дума е плавно. Никакви скокообразни движения. Казаната цифра е вярна. Такава съм си записал и аз: 228 000 000 за „НЕК“ ЕАД. Ако за износ бъде въведена такса от 19 лв., тогава може би ще говорим и за други цифри. Нашата молба и виждане е всичко да бъде плавно и да няма нищо рязко до 1-ви януари следващата година.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

През 2013 г. парламентът взе решение за промяна в Закона за енергетиката и освободи от такси износа на електроенергия от страната. Моля Ви да не казвате това на нас, които прилагаме законите, а на го кажете в българския парламент, ако искате и това да се промени. Това е истината. Към нас не може да имате упрек. Ние не можем да дадем такса, каквато законът не ни разрешава.

К. Желязков – Българска стопанска камара:

Г-н Домусчиев представи нашата позиция.

К. Стаменов – Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори:

Аз в никакъв случай няма да повтарям това, което говориха колегите от КРИБ. Ще дам някои наши препоръки към Комисията. Разбира се, че ще внесем и писмено

становище. Това, което Комисията спокойно може да направи и няма да ощети никого ще бъде в посока повече прозрачност и тази цена за „задължения към обществото“ да бъде разопакована и да бъде декларирана според компонентите. Считам, че това е аргументирано искане и не виждам никакви аргументи в обратна посока. Така ще бъде ясно колко се плаща за зелени и американски централи. Много колеги от ВЕИ сектора също ни подкрепят в това искане и не виждам някой да е против. Това на което държим най-много не е пряк въпрос към Комисията, за съжаление. Трябва да има натиск върху системата на енергетиката, за да спрат кражбите и да продължат реформите. Не искаме да плащаме за неефективност и кражби. Това със сигурност не е отправено към тези колеги от енергетиката, които са тук, но е послание към системата на енергетиката. Там кражбите не спират и синдикатите го знаят. Както се казва в кръга на шегата, „с широко затворени очи“ тези неща се случват пред погледа на синдикатите. Това се плаща не само от индустрията, но и от битовите потребители. Ако кражбите не спрат, утре ще трябва да заплащаме фиксирана компонента по-голяма от компонентата, която е пазарно определена за крайната цена. Знаете, че в момента с това решение, което е 40,21 лв. за „задължения към обществото“, крайната цена се разделя на 40% фиксирана компонента и 60% свободно договорена за онези, които са на свободния пазар. Да ви кажа и за свободния пазар. На свободния пазар ние участваме от десет години. Цените на свободния пазар все още не са конкурентни. Там основно продават АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД, като те не са преки конкуренти. Ако трябва да го сравним с журналистите, за да се разбере. Единият продава месечно списание, а другият продава ежедневник. Това са различни продукти. Те не са преки конкуренти. Трябва да има реформи в енергетиката, които да са в посока либерализацията на пазара и колкото се може повече производители да излязат на свободния пазар. Добре са дошли. Ние ще ги приветстваме и ще подкрепим всички, които дойдат на свободния пазар, за да се конкурират. Защо ние от индустрията режем толкова? Режем толкова, защото се увеличава фиксираната компонента, която ние не можем да договорим, а променливата компонента, която в кавички е пазарно определена, е все още с отсъствие на достатъчна конкуренция. Затова най-отговорно казвам, че в много страни в Европейския съюз цената на електроенергията и цената на природния газ са по-ниски отколкото в България. Ние продаваме нашата продукция на световните пазари и в България. Навсякъде се сблъскваме с конкуренция. Ние нямаме регулатор и никои не ни определя цените. От шест години работим в посока да оцелеем в кризата и да продаваме в условия на криза, когато трябва да бъде намалена себестойността. Да, но когато не можеш да си договориш цената на електроенергията, ти губиш конкурентоспособност. Големият аргумент на енергетиката е, че трябва да се сложи такава такса от 40 лв. при износа на ток. Само си помислете, че от утре таксата за „задължение към обществото“ ще бъде 40 лв., а за износа ще бъде нула. Колегите от енергетиката казват, че ще спрат износа на електроенергия, но ние казваме, че ще спрем износа на нашата продукция. И за това, което каза преди малко г-н Домусчиев. През тази година очакваме 45 млрд. лв. приходи от износ на български стоки, които не са произведени в енергетиката, а в производството на индустрията. Очакваме приходи от над 45 млрд. лв. Върху тези приходи ще се плащат данъци, ще се правят инвестиции в България и т.н. Повярвайте ми, че ако няма инвестиции, няма предприятие, което да оцелее повече от 5-10 години. Аз много добре знам, че в мините за толкова години има много малки инвестиции. Извинявайте, но това не е нормално. Това не е нормално. Те не са конкурентни. Те всеки ден очакват от Министерство на енергетиката да имат одобрена по-висока цена на въглищата. Не е това решението. Решението е в инвестиции и сваляне на себестойността, а не да използват никакви машини на по 30-40 години, които са опасни и за хората. Мога да говоря с часове, но няма смисъл. Последно ще говоря за цените на газа. Разберете, че нашата индустрия плаща 40% по-скъп газ, отколкото е днешната цена на природния газ, която на МВтч е 28€. Ако днес отидете и си закупите газ на някой хъб, например в Баумгартен, той ще струва 20€. Това е 40%. Българската икономика очаква, че износът на стоки ще изкара икономиката от кризата и в същото време ние купуваме неконкурентно способна енергия, а тази енергия е около 40% от себестойността. В един

химически завод цената на газа е 70% от себестойността.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ние почти всеки ден поддържаме конструктивен диалог. По въпроса за природния газ ние ще говорим след 15 юни, когато получим предложението на „Булгаргаз“ ЕАД. Напълно споделям Вашето мнение. В Украйна цената на руския газ е 248\$ за 1000 куб. м. В България е над 360\$.

К. Стаменов – Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори:

Днес при нас е над 300\$.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Повече от 300\$. 360\$ е. Искам да добавя и още нещо. Естествено, че компонентите на добавката за задължение към обществото ще бъдат обявени. Най-общо ще Ви кажа, че по двата сегмента, а именно двете централи в Маришкия басейн и когенерациите, са около 19 лв. върху 40-те лв. За ВЕИ сектора са 21 лв. Отново ще кажа, че съгласно европейските документи, 85% от добавката, която се плаща за зелена енергия може да бъде опростена чрез нормативната база за големите енергоемки производства, при които над 10% от цената на крайния продукт се дължи на електрическата енергия.

Г. Христов – Гражданско движение „ДНЕС“:

Ние направихме подробен анализ на това, което се предлага и още на 19.05.2015 г. сме внесли писмено становище в Комисията. Ние категорично не приемаме каквото и да е увеличение на цената за електроенергия, независимо за кого и дали ще бъде за бизнеса или за крайните потребители. Ще се мотивирам затова след малко. Първо ще говоря за подготвеното увеличение. Аз се учудвам, защото познавам администрацията на КЕВР, че е разработено такова предложение. Това са изключително компетентни и много добри работници. Тук има такива недоразумения, които са резултат от това, което казах и на предишното заседание, че ценовата политика се подчинява на другата политика, която е недобра. Какво имам предвид? Първо. Защо в това предложение липсват другите производители на електроенергия? Защо трябва да бъдат само АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, „НЕК“ ЕАД и след това да следват „ЕСО“ ЕАД и електроразпределителните дружества? Как човек да направи общия си анализ, за да направи и съответните изводи? Това първо. Второ. Тук се вижда, че е подчинено на това, което се прави години наред и което доведе „НЕК“ ЕАД до това да се превърне в бунище за много скъпи енергийни отпадъци. „НЕК“ ЕАД нарочно е направено така. Тук се прави опит „НЕК“ ЕАД отново да бъде спасявано чрез цените, а не чрез други методи и средства. Аз питам защо само чрез цените, защото чрез цените се товарят само тези, които ползват електроенергия. Не е коректно и не е добре нито за икономиката, нито за крайните потребители. Няколко пъти питахме къде са доходите, къде са приходите от износ, къде са приходите от продажба на емисии, къде са приходите от курсови разлики и прочие. Защо непрекъснато човъркаме цените? Този подход, който се налага от години наред, трябва да ви кажа, че има пряк и косвен ефект, който е убийствен. Прекият ефект е за крайните потребители, от небитовите това са болници, училища, детски градини, университети и т.н. Вчера по средствата за масова информация непрекъснато се съобщаваше как белодробна болница в Мъглиж е със спряна електроенергия за снабдяване и е в ужасно състояние. Ние сме представили в нашия анализ примери за убийствено отношение на ЕРП-тата към крайните потребители. Първият пряк ефект е, че се удря непосредствено по личния бюджет на тези организации. Никой няма да даде допълнителен бюджет на който и да е университет, която и да е болница и което и да е заведение. Второ. Защо в „НЕК“ ЕАД има един път технологични разходи за ЕРП-тата и още веднъж в рамките на „задължение към обществото“. Трябва да кажа, че тази добавка „задължение към обществото“ и другите добавки са абсолютна порнография. Едната част от четири добавки са технологични, извадени са от

калкулацията и се фактурират втори път, а другите са волунтаристични. Една от волунтаристичните добавки е тази. Когато говорим за задължение към обществото, този, който възлага задължение, трябва да издаде заповед и да каже за чия сметка е и откъде ще се покрие. Как така с една добавка ние ще даваме покритите на такава волунтаристична история? Затова ние сме категорично против такива изкуствени неща, които да спасяват това бунище „НЕК“ ЕАД. То е изкуствено доведено до това състояние, защото само събира негативите от цялата система. В същото време джобовите си пълнят тези, които изнасят и правят други далавери.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Завършете изказването си в рамките на една минута, защото говорите вече пет минути. Сутринта също се изказахте пет минути и вече станаха десет. Продължете. Слушаме внимателно и освен това имаме вашия материал.

Г. Христов – Гражданско движение „ДНЕС“:

Ще го кажа само с две думи. Електроенергетиката се дели на две. Има база и надстройка. В базата няма проблем, нито във ВЕЦ-вете, нито в ТЕЦ-вете, нито където и да е. Има проблем в надстройката, защото там са министерството, „НЕК“ ЕАД, „БЕХ“ ЕАД, ЕРП-та, търговци на едро, търговци на дребно, КЕВР и още кой ли не. Там е проблемът. Там се създават проблемите в българската електроенергетика и затова няма да се разберем за три минути. Ако искате да се разберем, ще се разберем, но трябва да знаете, че ще излязат не само гражданите, а и хората, които произвеждат.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ще направя само една дребна корекция. Казахте, че приходите от емисии не се отчитат. Приходите от емисии са заложили в ценовия модел, г-н Христов. Те са на стойност 226 000 000 лв. Това е по официалните данни от Биржа за търговия с емисии, която е към Европейската комисия. Това са официални данни, които постъпват всеки ден.

Г. Петров – Национална федерация на енергетиците:

Аз съм представител на синдикатите към КНСБ. Много неща се казаха. Няма доволни от това, което се случва като ценово решение. Това може би е в реда на нещата. Издали сме един документ към вас и аз ще си позволя да го изпратя отново. Беше адресиран до г-жа Светла Тодорова, в качеството ѝ на председател. Там има едни мерки, които според нас трябва да започнат да се реализират, за да се сложат нещата в ред. Страшна атака от работодателските организации. Доколкото разбирам, обвиниха ни, че сме дремели по време на далаверите. Ако далаверите са управленческо решение, се обърнете към вашите членове. Те ги правят, ако имате предвид управленческо решение. Ние синдикатите не управляваме фирмите, напротив: не искат да ни слушат, когато говорим. Така е и с ценовата политика на държавата въобще. „НЕК“ ЕАД действително е бунище. Дружеството е в това тежко финансово състояние, още от ценовите решения на комисиите през годините. Както се изрази преди малко г-н Иванов, може да хвърлим там още 250 000 000, за да падне таксата за която вие говорите. Тази такса ще бъде по-малко от 280 000 000 лв., уважаеми господа, ако примерно в микса влезе „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Хайде да видим правила ли е Комисията разчети при 47,35 лв. колко ще е цената на електроенергията за регулирания пазар. В този микс прибираме всичките дългосрочни договори и скъпата електроенергия. Изхвърляме едно по едно това, което е класическа енергетика, само и само да бъдат защитени тези договори. Никой не говори за потребителите, никой не говори за бизнеса. И тук се говори, че ние сме виновни, че вие сте виновни за това нещо. Там е истината: пълен одит. Една част от документа, за който говорим е тази. Одит за всички дългосрочни договори. Не говоря какви са. Не оправим ли дългосрочните договори, ще си говорим глупости през цялото време. Нека се види какво има в тази такса, нека да я съблечем, така да се каже. Съгласен съм. Понеже г-н Домусчиев си позволи, а после ни покани да се разберем кое е право и кое е истина. Той го каза вече

пред камерите, довечера ще го дават и ще видим колко много той се грижи за народа, за потребителите и за не знам си какво, защото там работят едни мошеници и едни с големи заплати. Не каза мошеници, разбира се, но едни лоши хора с големи заплати, с големи привилегии и т.н. За медиите. Ако отразявате Домусчиев, моля да отразите и нас. Последното договаряне на работни заплати в „НЕК“ ЕАД е с дата 8 март 2011 г. От тогава не е договаряна работна заплата. До преди 2010 г. „НЕК“ ЕАД беше печеливша фирма. Сега действително е с едни огромни задължения, не защото там работят некадърници, а защото са такива решенията на парламента. Имам предвид закона и Комисията, която изпълнява този закон. Много Ви моля да не спекулираме. Информацията е, че именно в тези централи, на които се гарантира абсолютно всичко на територията на Марица, това не се отнася за държавната, заплатите действително са много големи. Опитайте се да разберете как са. Ние нямаме синдикални организации там. Не можем да влезем въобще, но информацията ни е, че всички искат да работят там, защото заплатите действително са космически и никой нищо не знае по този въпрос. На тях всичко им е гарантирано. Много моля, уважаеми работодатели. Ние не сме против вас. Още веднъж казвам, че няма да имате такова увеличение, ако „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е вътре в микса. Недейте да казвате, че тези държавни фирми не искат да работят и да излязат на пазара. Ние сме втората най-евтина цена в държавата след тази на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД. Втората цена е изхвърлена от задължените потребители. Нека видим кой кого защитава и за какво говорим.

Д. Дяков – Синдикална федерация на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД:

Говоря в допълнение на това, което каза колегата Петров. Прогнозните количества на „НЕК“ ЕАД за новия регулаторен период са 19 000 000 МВтч. Само „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД има капацитет от 11 000 000 МВтч, които вие не желаете да купите от нас, нито един мегават. Представете си колко ще падне цената за крайния потребител, ако почти 50% от необходимото количество го доставим ние. Ние сме ваша държавна централа и вие ни изхвърляте от микса. Това е недопустимо. Второ. Въпросът ми е защо на американските централи са калкулирани разходите за въглеродни емисии в цената им, която е гарантирана и им се заплаща, а „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД плаща само емисиите, които възлизат на над 90 000 000 лв. годишно.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ще направя пояснение за хората, които присъстват. Не е Комисията тази, която прави заявките за микса. Вие сте отправили въпроса към „НЕК“ ЕАД във вашата декларация. Повтарям това, което е написано от вас: „Защо общественият доставчик „НЕК“ ЕАД не желае да договори закупуване на нито един мегават от българската централа „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД?“ Отправете въпроса там, където сте го поставили първоначално. Искам да кажа и още нещо по повод изказването на г-н Петров. По отношение на дългосрочните договори има кореспонденция с Европейската комисия. Последното писмо е изпратено на 12 декември от министър Теменужка Петкова. Чака се отговор на Европейската комисия дали това представлява държавна помощ или не. Не е в нас топката. Ние чакаме отговор от Брюксел, защото трябва да се подчиним на европейското законодателство. Вие заявихте, че цената на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е 47,32 лв. на МВтч. Мисля, че това, което получихме в последния момент, след оформянето на докладите, е 70,50 лв. Това е много различно. Всичко трябва да бъде включено, защото не можем да сложим две отделни цени в ценовото решение и вие знаете това. Цената на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, която е включена, е 30 лв. за енергия и разполагаемост. При вас е 70 лв.

Н. Николов – Българска фотоволтаична асоциация:

Ние искаме да оспорим увеличението със 120% на цена достъп, въведена само и единствено за вятърни и фотоволтаични централи. Това е един механизъм, който е от преди приемането на Правилата за търговия с електрическа енергия. След възникването

на балансиращ пазар, разходите, които са описани във вашето ценово решение, се поемат от всеки, който ги причинява през съответната балансираща група. Ние плащаме тези разходи, за които се претендира от „ЕСО“ ЕАД, още повече, че тези разходи ние не ги виждаме. Те са си направо скрити като приходи в „НЕК“ ЕАД. Искам да подчертая, че за месец май върху производството от фотоволтаици 40% са приходите на „НЕК“ ЕАД, под 100 лв. на МВтч. Те влизат под формата на разходи по сетълмента на всяка една балансираща група. Това е нещо, което ние не виждаме да го има при ценовото решение. Съответните проценти за вода са 35% и за вятър 40%. Разбира се, нямаме много дълга история на балансиращия пазар, за да знаем как ще бъдат разположени в месеците, но е факт, че трябва едно балансирано решение, което очевидно политически неангажираната КЕВР е взела авторитетно и професионално с идеята да се преодолеят дисбалансите в енергетиката. Преодоляването на наследените проблеми очевидно е нещо, върху което ще трябва да се помисли много сериозно, както и от ръководствата на съответните държавни дружества, така и от КЕВР. Искам да подкрепя предложението, което беше направено за яснота коя технология колко тежи в таксата за задължение към обществото. Това е изключително важно. Според мен, България няма да може да намали цената за „задължение към обществото“ в този мащаб, в който очаква индустрията, защото това би било третирано като прекомерна държавна помощ. Вие знаете, че държавната помощ в енергетиката е специално наблюдавана и е нещо, което ние трябва да съблюдаваме, така както беше съблюдавана държавната помощ, която получиха всички централи на въглища чрез дерогацията, която е в ход. Значителна част от парите, които се плащат и трябваше да се плащат за въглеродни емисии, държавата се лиши от тези приходи, раздавайки ги безплатно на съответните инсталации. Това също трябва да се знае. Прекомерната държавна помощ може наистина да бъде препятствие пред плановите, които вие имате за намаляване цените за задължение към обществото.

Т. Дечев – Асоциация на индустриалния капитал:

От Асоциация на индустриалния капитал настоявахме толкова много да вземем думата не защото сме национално представителна работодателска организация, а защото ми се струва, че за протокола ще можем да изброим в подреден вид много неща, които се казаха през последните дни в публичното пространство епизодично и по отделно. Апелирам към всички в своите публични изявления да обяснят на уважаемите битови потребители, че когато някой им казва, че цената на електроенергията за индустрията трябва да е висока, това е лъжа и не облагодетелства битовият потребител. В крайна сметка битовият потребител ще плати това нещо през себестойността. Нещо повече. Трябва да се каже на уважаемия битов потребител, че плащането през себестойността е щастлив случай. Когато поради обстоятелства и конкуренция на пазара има невъзможност да се увеличава себестойността, тогава цената ще се плаща или чрез съкращаване на работни места, или чрез закриване на производство. Това беше казано от няколко души, но те го казаха по малко белетристичен начин. Мисля, че това трябва да се каже ясно. Битовият потребител плаща безумната цена на електроенергията за индустрията по един или друг начин. Второто нещо, което бихме искали да кажем. Както и да го въртим, както и го сучем, колкото и някой да се опитва да ни настройва работодатели срещу синдикати или класическа енергетика срещу ВЕИ-та и модерна енергетика, т.нар. такса „задължение към обществото“, така както е композирана в момента за индустрията, има убийствен характер. Няма как таксата „задължение към обществото“ да се вдигне с близо 100% и да чакаме някакви цветущи резултати. Резултатът ще бъде точно обратен. Някой ще запита какво предлагаме, като само се вайкаме. Предлагаме поне шест неща. Първо. Без да организиране лов на вещици и без да настройваме обществото срещу ВЕИ-тата, макар някой законодателни мерки от предишни години да доведоха точно до това, без да отричаме зелената енергия, трябва да се ускори одитът, който да каже кои са тези ВЕИ-та, които са субсидирани по старите правила, независимо, че са се включили след изтичане на съответния срок, предвиден в съответните закони, нормативни и регулационни документи. Ние знаем, че има сигнали за енергийни мощности, които са изградени след

изтичане на срока, но по някакъв чуден начин са регистрирани, че са включени преди това. Тук става дума за чисто криминално престъпление и то просто трябва да се разследва. Нещо повече. Ние не искаме тези, които са се изхитрили да бъдат избесени на ченгели, а искаме те да си вървят на свободния пазар, където им е мястото. Ясно и просто. Второ. Без да многоглаголювам в момента, просто трябва да си признаем, че при т.нар. високоефективна енергия или иначе казано при когенерацията, субсидирането, финансирането или както искаме да го наречем, се извършва по некоректна формула и най-общо казано се надплаща. Някой да сложи ред в това нещо и каквото има да се събере, да се събере. Трето. Някой от публиката патриотичноzakлейми американските централи. Вместо да демонизираме чуждите инвеститори в България, просто трябва да продължат преговорите с американските централи. Г-н Иванов може да каже, че КЕВР не води такива преговори. КЕВР и лично председателят имат огромен морален авторитет, както и президентът на републиката за много неща не може да се разпорежда, но може да посъветва. По абсолютно същия начин може да го направи и председателят на КЕВР и нека не се отклонява от тази своя мисия. Правителството трябва да продължи преговорите с американските централи не само по въпроса за цените. Има и други механизми, чрез които с разсрочване и други схеми може да се постигне по-плавно разпределяне на тази цена. Тук е моментът да направя едно лирическо отклонение. В крайна сметка нашите напъни около такса „задължение към обществото“ в момента не са опити да намалим това, което обществото като цяло ще плати, а това са ритуални танци около кола на мъчението на кого да прехвърлим по-голяма част от един неправилен механизъм, който преразпределя средства и ресурси от пазарно работещи предприятия към такива, които не са особено пазарни. Възниква най-простият въпрос за износа на електроенергия. Безспорно ако праснем, ако мога да се изразя така по журналистически, на износителите същата такса „задължение към обществото“, каквато е на тези, които са на вътрешния пазар, със сигурност износът ще спре. Задължително ли е да натоварваме износа с целия размер? Не може ли ставката да бъде диференцирана? Може. Не може ли някаква част, не цялата, да понесе и износът? Ами сигурно може. Не знам защо хората не искат да се затрудняват с такива размишления. На последно място. Всички казват, че ние сме гадни работодатели, икономически либерали, антисоциално ориентирани. Не, напротив. Най-после в нашата държава трябва да се разбере, че който е социално слаб, социално изключен и енергийно беден, на него наистина трябва да му се помогне в необходимия размер, но останалите все пак трябва да имаме някакво отношение към пазарната икономика. Тук приключвам, за да спазя регламента. Надявам се, че това ще допринесе за пълнотата на протокола.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Одитът, за който настоявате, за възстановяемите енергийни източници в момента тече. Той се извършва от Държавната финансова инспекция. След по-малко от половин час в комисията на г-н Валери Симеонов в Народното събрание, ще бъде изслушан председателя на агенция, за да се види в каква степен се придвижва този одит. Относно предоговарянето с двете американски централи. Благодаря Ви за ролята, която ми определите: да направя определени внушения и съвети. Нека да завърши първото предоговаряне, което трябва да се финализира с изчистване на старите задължения на „НЕК“ ЕАД и след това да се пристъпи към втори етап. Той трябва да се направи достатъчно внимателно.

В. Симеонов – Временна анкетна комисия за проверка и оценка на състоянието на енергетиката в Република България:

Първо искам да поздравя новия състав на Комисията, че се опитва да направи нещо. Според обществото това е обстоятелство и факт и до момента не се правеше от старите състави на ДКЕРВ. Те по-скоро регистрираха исканията и повишаваха цените, съобразно съответните искания. Все пак трябва да се отчете, че за първи път от началото на годината има реална печалба в „НЕК“ ЕАД. Това е нещо, което не е било до момента.

Аз не съм тук, за да се явявам като апологет или защитник на Комисията или на новата енергийна политика. Тук съм по-скоро, за да изразя известно несъгласие с това увеличение на цената на електроенергията основно за битовите потребители, макар и минимално. Това не е от популистки подбуди. Ще нахвърля няколко основни направления, в които мисля, че Комисията все още може да свърши някои неща до 1-ви юли, които биха помогнали да не се отива на това повишаване, което удря крайния потребител. Аз съм ги групирал като основни компоненти на енергийния микс. На първо място няколко думи за ВЕИ-тата. Вече е известен факт и не е тайна, че стотици ВЕИ-та са изградени с европейски средства, но въпреки това получават в пълен размер завишената стойност на електроенергията по стари решения на КЕВР. В случая става въпрос за безспорна държавна помощ. Това е констатирано и с писмото на Европейската комисия от 24 септември миналата година на дирекция „Конкуренция, енергетика и околна среда“. Там безспорно се определя, че въведените в действие възобновяеми източници всъщност представляват държавна помощ. Цените, които са определени за изкупуване на електроенергията от тях представляват държавна помощ, поради селекционното предимство, което се предоставя на производителите на енергия от възобновяеми източници. Мисля, че там може да се отиде на определяне и категоризиране на случаи като държавна помощ, без да очакваме никакви допълнителни решения на Европейската комисия. Това си е работа на българското правителство. Тук безспорно става въпрос за държавна помощ, независимо дали тези ВЕИ-та са въведени в експлоатация преди промяната на закона от началото на 2012 г. Смятаме, че в тази посока може да се поиска съдействие от правителството и вие ще получите подкрепата на комисията в това отношение, както и предполагам на българския парламент. Второ. Прегледът на инвестициите показва, че те са нееднакви при въвеждането на ВЕИ-тата в различните периоди, докато цената, която е определена, е определена на групи, в общи линии уеднаквена. Мисля, че макар и трудоемко, Комисията ще направи постъпления и стъпки по отношение на индивидуално ценообразуване на цената на електроенергията, която се изкупува от отделните ВЕИ-та. Сами знаете, че цената на инвестициите на фотоволтаиците в един период от около 2-3 години се срива няколко пъти. Другото, което мога да констатирам в тази посока е несъответствието на засечени по електромери и фактурирани количества електроенергия на отделни ВЕИ-та. Това е достатъчно основание за сезиране на прокуратурата и е нещо, което вече сме направили. От друга страна е прекратяването на изкупуването на електроенергия от такива производители. Не знам дали сте го направили. Ако не сте го направили, това трябва да бъде извършено задължително. Друго основание за спиране на изкупуването е несъответствието на мощности на ВЕИ-та, които са въведени с разрешение за ползване от съответните РДНСК, с мощности, които са по-големи от тези, които са според разрешението за ползване. Това е един абсурд. Това е някакво малко чудо. Незабавно трябва да бъде прекратено изкупуването на електроенергия от тях. Това би облекчило натоварването на микса. В заключение за ВЕИ-тата ще спомена, че има и такива екзотични примери като липсващи данни за изграждане на фотоволтаични или вятърни централи, но работещи и присъединени към „НЕК“ ЕАД. Това изкупуване също трябва да бъде прекратено. Толкова за ВЕИ-тата. Втората група са т.нар. американски централи „Ей И Ес Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД. Поздравявам министър Петкова за постиженията при предоговарянето на разполагаемостта. Това ще доведе до икономии от над 100 000 000 лв. за година. Но това не пречи да се поиска съвместното изкупуването от тези централи да се обяви като безспорна държавна помощ и съответно да бъдат препратени към свободния пазар на свободни цени. Това може да се поиска и може да се постигне. По това направление очакваме и отговора на Европейската комисия по сигнал на предния състав на ДКЕВР. Надявам се в рамките на няколко месеца да получим такива сигнали. Имаме информация, че вече се подготвят такива отговори. Може да се извърши преглед, по Ваше и по наше искане, за предварителните инвестиции, за които имаме сигнали, че са умишлено завишени. Това е довело до съответните несправедливи договори, които са сключени с една завишена цена, която да компенсира първоначалните

инвестиции, които не са реални. Продължаваме с третата група. Това са заводските централи и топлофикации. Там задължително трябва да се отиде към определяне на таван за технологичните загуби, тъй като по наши наблюдения има изключителни злоупотреби. Трябва да се извърши реална оценка на това дали производството на електроенергия е високоефективно или не е. В повечето случаи е. Не става въпрос за тотални злоупотреби и измами, но никой не може да обеди никого от вас, че една топлоцентрала ще произвежда толкова топлинна енергия, колкото през зимата. Ясно е, че става въпрос за умишлено производство само на електроенергия. Това са неща, които знаете и не казвам нищо ново. Задачата на КЕВР е да се осъществява контрол. Знам, че сегашният състав няма тази възможност, но може да поиска това, което е необходимо. Ще получите пълно съдействие по отношение на разширяването на контролните екипи и то от специалисти, които да извършват такива проверки. Другата група се ЕРП-тата. В работата на нашата комисия се натъкнахме на едни необясними диспропорции по отношение на разходите, които те извършват по основната си дейност за поддръжка на мрежата, осъществяването на продажбата на електроенергия, отчитането и т.н. при съотнасянето на тези разходи към външните разходи. Външните разходи, отнесени към разходите за поддръжка на мрежата и реализацията на търговската дейност са 2:1. Има два пъти повече разходи за външни помощи от всякакво естество, като се започне от правна помощ и се мине през използване на хеликоптер на 104 000 лв. или ползването на едни-какви си външни кантори от порядъка на десетки хиляди левове, даже и стотици хиляди левове. Това не е нормално. Не може да има такова предприятие, което за производствени разходи и за материали да има една трета и да има две трети за външни разходи. Естествено, че това се прави за повишаване на цената. Съвсем основателно може да се съмняваме, че има големи резерви в исканията на ЕРП-тата. Най-накрая за държавните производители на електроенергия, за най-евтината енергия от на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Няма да бъде много приятно за синдикатите да спомена, че нашата комисия също счита, че и там има резерви, макар все още да нямаме окончателно заключение. Смятаме, че има сериозни злоупотреби по отношение възлагането на обществени поръчки, търговете за обществени поръчки. Смятаме, че и там има определени резерви, не само по изпълнението на определени ремонти, но и при изкупуването на емисии, както и в много други области. Енергетиката има много сериозни резерви. В заключение искам да кажа, че докато тези резерви или не бъдат обрани, или не бъде направено нещо, за да бъдат компенсирани, не трябва да се посяга към най-лесното решение: увеличаване цената за потребителя, защото той реално е незащитен. Той става жертва на това, че по една или друга причина органите на държавата и законодателят не са си свършили работата в исторически план. Също искам да отхвърля обвиненията към парламента. Един господин изказа, че „НЕК“ ЕАД е в такова положение „поради решенията на парламента“. Извинявайте, но цената не се определя от парламента. Хайде да престанем с този спорт непрекъснато и за всичко да е виновен парламента. Парламентът приема общата законова рамка. Оттам нататък си има наредби и независими институции, които следят за изпълнението на съответните закони, определят цена и т.н. и т.н. Накрая искам да изразя своята готовност от името не само на моята парламентарна група, но и на колегите с които работим, сигурен съм и на останалите народни представители, че ще получите пълно съдействие по отношение на евентуално отправяне на искане към Министерство на финансите и Министерски съвет за обявяване на наличие на държавна помощ в ценообразуването по отношение на ВЕИ-тата и т. нар. американски тецове. Пожелавам в периода до 1-ви юли да се опитате да реализирате някакъв контрол и проверки, защото това може да донесе пари.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви за изчерпателното изказване. Благодаря Ви за изразеното желание за съдействие на Комисията. Вероятно ние ще останем в контакт в вашата комисия. За да извършваме такива проверки по места, разчитаме на Вашата подкрепа за увеличаване бюджета на Комисията за следващата година, за да може да получим по-голям административен капацитет и респективно наши експерти да могат да извършват

проверки в цяла България и във всички сегменти на българската енергетика.

П. Паунова – Българска асоциация на металургичната индустрия:

Защо съм тук? Защото в металургичната индустрия се консумира 20% от индустриалното потребление на енергия, защото е известно, че това е най-енергоинтензивната, но и енергоефективна индустрия. Повечето хора тук са свидетели на целия преход. Почти всички български правителства казваха, че енергетиката е приоритет. От този приоритет и енергиен център излязоха много баби и хилаво дете. Аз не знам сектор в индустрията, който да е в по-тежко финансово състояние от енергетиката. Мисля си, че е добре, че металургията не е била приоритет на държавата, за да може сега да е много конкурентно работеща. Някой се опита малко да закриля „Кремиковци“ и резултатът е ясен. „Кремиковци“ фалира. В тази връзка искам да кажа, че ние сме достатъчно енергоефективни, въз основа на големите инвестиции. Както се казва, случихме на инвеститори. Това са големи индустриални групировки и в нашата металургия са внедрени най-добрите световни практики. Въпреки това, шоковото увеличение на „задължение към обществото“ извади от равновесие много от ръководителите на предприятията. Те отдавна са на свободния пазар. Това автоматически увеличава цената с 20%. Тук повечето хора трябва да разбират от индустрия, особено от тежка промишленост. Те знаят, че 40% интензитет на енергетиката няма как да бъдат покрити. Това са разходи, които са свързани с природните, физическите и други закони. В тази връзка Европейската комисия има политики. Тези политики са свързани с промените в климата и зелената енергия, а не с нашите допълнителни измишльотини, свързани с преференциални договори и т.н. Вие казахте, че цената на зелената енергия е 21%. Аз я видях в доклада, който сте одобрили. Там е 16%. Цялата наредба, свързана с правилата за държавна помощ опира до този процент. Колко е зелената енергия? Ние сме една от малкото страни с развита металургия, особено цветна металургия, която не е въвела специални условия във връзка с плащането на добавки към зелената енергия, а сме един от най-големите производители в ЕС. Ние работим с вносни суровини. Искам да разсея мнението, че ние преработваме български суровини и ги изнасяме. Над 80% от концентратите се внасят от целия свят и се преработват. Не изнасяме суровини, а изнасяме крайни продукти с висока добавена стойност. Когато от един концентрат, условно казано пясък, направите фолио или тръба, това не е износ на суровина. Това е добавена стойност. През цялата 2014 г. ние договаряме доставки за 2015 г. Това се прави на Лондонската метална борса и на световните борси. Нали разбирате, че това увеличение в средата на годината не може да бъде поето? Няма как това да стане. Не искам да говоря за инвестициите в енергетиката, защото всеки трябва да си гледа в неговата чаша. Нашите инвестиции вече доближават 5 млрд. Всички имат кредити. В момента в Пловдив е пусната уникална за света пещ за олово, която намалява потреблението на енергийни ресурси три пъти, но пак е енергоинтензивна. Просто трябва да се стопят едни материали, да се рафинират и да се излеят. Мисля, че предложените доклада не са направили достатъчно задълбочена оценка дали тези 40 лв. действително са полезни за обществото. Няма да се повтарям, но те могат да доведат до загуба на работни места, заплати и най-важното – инвестиции. Мисля, че трябва да има поносимост. Трябва да има една оценка. Затова нашият призив е до края на месеца действително да се използват всички възможни резерви. Хората, които работят в енергетиката, дадоха някои възможни варианти. Вие сте тези, които ще кажат. Нашето желание е това, което приехме още с назначаването на новата Комисия, да се премине към нов метод, който не е разходен, а действително пазарно обоснован и да се търсят най-вече резерви в енергетиката. Продължете в тази насока. Надяваме се, че на 1-ви юли няма да осъмнем с такива цени.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Искам да кажа, че нашите решения за ценовия модел в много голяма степен доближават пазара на електроенергията към електроенергийната борса, която ще стартира в сегмента „ден напред“ в началото на 2016 г., когато ще има една обща добавка

„задължение към обществото“ и няма да има повече квоти към отделните енергийни дружества. Що се касае до металургията. Това е най-големият електроенергоемък отрасъл. Действително 40% от цената на крайния продукт се формира от вложената електроенергия. Ако се изпълни това, което г-н Домусчиев каза, че в понеделник ще има наредба, която за нас е необходима като нормативна база, бъдете сигурна, че тези едновременно енергоемки производства и големи потребители ще попаднат в тази категория. В това отношение ще изпълним европейската директива.

Вл. Старирадев – Българска асоциация на циментовата индустрия:

Производителите на цимент в страната изразяват категорично несъгласие с опита да бъде финансово балансирана електроенергийната система чрез налагане на допълнителна и непосилна тежест върху бизнеса. Предвижданото шоково увеличаване на разходите за електроенергия с над 20%, в резултат на предлаганото двойно увеличение на цената за „задължение към обществото“ до 40 лв. на МВтч, няма как да бъде поето в настоящия момент.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Чухте ли отговора ми към г-жа Паунова? Аз мисля, че циментовата индустрия е в този сегмент, за който говорим сега.

Вл. Старирадев – Българска асоциация на циментовата индустрия:

Зависи от това, къде ще бъде определен прагът. За някои, които влизат в това определение, може да действа наредбата. За някои може и да не действа. Едва ли ще действа за всички.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

На битовите потребители ли да прехвърлим остатъка от тази сума, която не може да бъде събрана?

Вл. Старирадев – Българска асоциация на циментовата индустрия:

Много добре беше казано, че битовите потребители, мисля, че Асоциацията на индустриалния капитал го каза, плащат цената чрез други цени: цената на промишлена продукция, цена на услуги. Те пак си плащат сметката.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Всички я плащат.

Вл. Старирадев – Българска асоциация на циментовата индустрия:

Нека да се направи сметка дали не се убиват някои промишлености. Специално за циментовата промишленост. Има един фактор, който трябва да се има предвид. И в момента, без това увеличение на цената за електроенергия с над 20%, голяма част от производството на националната циментова индустрия е изместено от внос от съседна страна, която не е член на Европейския съюз. Това е така, защото там не важи екологичното законодателство и свързаните с него големи разходи. Сега какво се получава? Допълнително към това се добавя увеличение на цената за електроенергия, а в съседната страна няма такова натоварване. Получава се, че българските потребители ще субсидират цената на промишлената продукция на съседна страна, която внася в България и по този начин се доунищожава една индустрия, която би могла да бъде цветуща. Нека да се има предвид и това. В крайна сметка, поради това допълнително натоварване, финансовата жизнеспособност ще се влоши рязко и много от промишлените производства, включително циментовата индустрия, ще бъдат поставени пред необходимостта да преразгледат бъдещите си планове, инвестициите, работните места, включително и да напуснат страната, защото сригват на конкурентоспособността в тази влошена икономическа среда поставя в невъзможност съществуването на някои от

представителите на тази индустрия. Има и нещо друго. В крайна сметка няма икономическа логика потребителите на едро да поемат по-голяма тежест от цената за едно производство, в случая на електроенергия, спрямо потребителите на дребно. Потребителите на дребно, чрез цената за потребителите на едро за промишлената продукция, ще платят отново същата цена. Държавническият подход изисква да не се забравя, че енергетиката има за задача да обслужва икономиката, а не икономиката да обслужва енергетиката. Затова решенията в енергетиката не трябва да се търсят по начин, който да затруднява допълнително икономиката. Противното е загуба на правилната посока.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Старирадев, от Вашето изказване оставам с впечатление, че конкурентоспособността на българската циментова индустрия се обяснява единствено с цената на електроенергията. Цената на електроенергията срива конкурентоспособността на циментовата индустрия. При всички положения това прозвуча като основа на изказването. Имайте предвид, че по никакъв начин не се поема по-голяма тежест от индустриалните потребители на енергия, от тези, които са битови и дребен бизнес. Те ще продължат да плащат от порядъка на 119-120 лв. на МВтч, докато дори и без намалението, което ще бъде за едрите и енергоемки производства, другите ще плащат не повече от 112-113 лв. Продължава да има един марж, но не марж, който да е 32 лв., колкото е разликата в момента. Има и някакви универсални принципи на справедливост, които вашият корпоративен интерес не отчита. Това е самата истина. Аз слушах много внимателно изказването. Това не са проблеми на българския регулатор. Това е проблем на ефективността на българското производство, както в областта на енергетиката, така и на другите индустрии.

Ст. Гамизов – Гражданска лига за България:

Ще бъда кратък. В началото искам да благодаря за добрата работа, която свършихме дотук с новия състав на КЕВР. Малко се карахме, но Ви приехте много промени в Правилника за дейността, които ще бъдат полезни. Надявам се, че това не е за последно, защото ще се видим в съда. Аз ще се обърна първо към журналистите и ще ги помоля да обърнат специално внимание на изказването на г-н Валери Симеонов в частта за държавната помощ за зелена енергия. Надявам се да не сте подценили това, което той каза. На 23 септември миналата година Европейската комисия ни е уведомила, че тарифите, начинът на диспечирание на енергията в България и дългосрочните договори за нея са държавна помощ. От собствен опит ви гарантирам, че правителството си е затворило очите за това нещо или по-точно казано това писмо е изчезнало от очите на сегашното правителство. Не ми е известно защо миналата година, когато новото правителство е встъпило в длъжност, не е обърнато достатъчно внимание на това писмо от предишното правителство. Естествено, мога да направя тълкуване по въпроса защо това нещо се е случило. Случило се е, защото Европейската комисия абсолютно ясно е задала няколко въпроса вътре, на които се е наложило да се отговори с „не“. Въпросите са били какво сме свършили по този въпрос, за да няма нерегламентирана държавна помощ. Нищо не сме свършили по този въпрос и затова в момента ние сме в тази трагична ситуация, в която най-големият производител на електроенергия, според ценовото решение на КЕВР, са зелените централи. Искам да ме разберете правилно. Никой не е против зеленото производство, но има едно малко уточнение. Никоя държава и никой пазар не може да издържи при среден товар, „ЕСО“ ЕАД може да каже какъв среден товар има в момента, от 3500-4000 МВтч. Няма енергийна система, която да издържи с 1600 МВтч зелени централи вътре, нито финансово, нито технически. С това приключвам. Моля журналистите да намерят писмото. Аз лично съм готов да Ви го предоставя, ако не можете да го вземете от никъде, за да го прочетете, защото е много интересно. Учуден съм, че Комисията за енергийно и водно регулиране е включила, знам, че това звучи шокиращо, в регулирания пазар дългосрочните договори. Слушам дискусия в момента и съм учуден, че

никой не говори за политиките на Европейския съюз в областта на енергетиката, дори ще пренебрегна този циничен факт, че постоянно се повтаря, че трябва да чакаме Европейската комисия да постанови държавна помощ за дългосрочните договори. Не, това не е задължение на Европейската комисия. Задължение за нотификация за държавна помощ е на държавата или по-точно казана на министерството, което отговаря за специфичната сфера в икономиката. Европейската комисия постановява държавна помощ, когато започва наказателна процедура. Наше задължение е да си свършим работата, а не да чакаме Европейската комисия да постанови такова нещо, но дори това не е важното. Аз се учудвам, че никой не говори за вашето задължение по чл. 21, ал.1, т.6 от Закона за енергетиката. Понеже никой не говори за него на това обществено обсъждане, аз ще го припомня, за да го чуят всички. „КЕВР упражнява контрол, анализира, периодично разглежда и има право да поиска изменение и допълнение на механизмите за ценообразуване, заложи в договорите за дългосрочно изкупуване на разполагаемост за електрическа енергия, сключени с обществен доставчик, когато те противоречат на правото на Европейския съюз или не са в съответствие с политиките на Европейския съюз“. Да приемем, че няма постановена държавна помощ, само че в Европейския съюз към този момент не съществува никакво стимулиране на конвенционалното производство на електроенергия. Пак за господата и дамите журналисти ще кажа следното нещо. Моля да упражните обществен натиск и да отворите Търговския регистър. „Марица изток 1“ и „Марица изток 3“ са фирмите №1 и №3 в България по печалба. Ако погледнете Публичния регистър, за да се види структурата на техните разходи, нещата са ужасяващи. Това са компании, които не работят. Колегите от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД изхранват тези компании с въглища, в буквалния смисъл на думата. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД има разход от по 320 000 000 лв. на година за въглища, при годишни приходи от 580 000 000 лв. и има инсталирана мощност колкото двете централи общо. „Марица изток 1“ са платили 70 000 000 за въглища, другата също около тази сума. Какво излиза? Ние имаме две централи, които не работят. Те не отговарят на политиките на Европейския съюз, защото просто не могат да получат това, което получават, а в същото време вие не желаете да упражните правомощията си като Комисия за енергийно и водно регулиране и да проверите ценовите им модели, да видите какво се случва в тези централи, за да се сложи край на този кошмар. Приключвам с едно последно нещо, от което съм съвсем шокиран, защото вече започвам да подозирам, че във вашата специализирана администрация има хора, които се занимават със саботаж на законодателството в България. Всички гледахме внимателно как парламентът положи огромни усилия само преди няколко месеца, за да ограничи злоупотребите в комбинираното и високоефективното производство. Обяснете ми, може би аз не съм достатъчно интелигентен, как сте успели да направите това впечатляващо нещо на трите дружества, наречени „Топлофикация Русе“ ЕАД, „Топлофикация Перник“ АД и „Топлофикация Сливен“ ЕАД да им се увеличи квотата за производство. На едната с 62%, на другата със 134%, а на третата с 65%. Естествено, аз знам много добре как се е случило това нещо. Понеже не сте искали да намалите приходите на собственика на въпросните дружества, просто е станала една комбинация и го компенсирате с по-високо електропроизводство. Това просто е скандално. Разбира се, цялото решение ще отиде в съда, ако не го промените. Този път аз съм дълбоко убеден, че то ще падне в съда, особено в частта за която говорим спрямо политиките на Европейския съюз и за това писмо, което вече притежаваме, че Европейската комисия ни е уведомила за зелената енергия, но нищо не е предприето. Обръщам се с молба към вас да коригирате тези неща, преди да е станало късно. Забелязах, че няколко пъти се изрича фразата дали искаме битовите потребители да платят цената. Никой не иска битовите потребители да платят цената. Ние искаме нещата в българската енергетика да станат според законите на България и според законите на Европейския съюз, които стоят над тях. Нищо повече. Не може индустрията в България да плаща цена с цент и половина на КВтч по-висока от тази в Германия. Това е невъзможно да се случи.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ще бъда благодарен, ако изпратите до Комисията копията от тези едно или две писма от Европейската комисия.

Ст. Гамизов – Гражданска лига за България:

Аз мисля, че ще го получите лесно, защото дамата до вас го е резолирала, когато го е получила. Само се обърнете към г-жа Светла Тодорова и тя ще го даде, но и аз ще съдействам.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Що се касае до трите топлофикации, аз мисля, че ще има отговор от страна на работната група. Не са такива подозренията, както ги изрази г-н Гамизов, но работната група може да отговори в края на общественото обсъждане.

В. Митовски – Сдружение на протестиращите „Освобождение“:

Аз набързо ще прегледам кой плаща това увеличение. Плащат ВЕЦ-вете на „НЕК“ ЕАД, плаща бизнесът и то към 300 000 000 лв. за тази такса от 40%. Тези, които предизвикаха това нещо, като фотоволтаиците, щели да платят нещо като 5 лв. за достъп и се оплакват. Техните около 2 000 000 лв. правят около 15 000 000 лв., които са им заложени по този документ. Интересно е с разпределителните дружества. Тук продължава някакъв лобизъм, който беше проведен на 1-ви октомври 2010 г. Предният състав на ДКЕВР на база на одита установи, че 800 000 000 лв. са изразходвани незаконосъобразно. В Наредбата за регулиране на цените е ясно, че когато си надвзел, сумите трябва да се върнат през следващите ценови периоди. Ръководството на г-н Боев ги санкционира с около 30 – 40 млн. лв. да намалят приходите за период от 3-4 години, но решението от 1.10.2014 г. коригира това нещо и вместо за три години го направи за шест. Фактически се увеличиха приходите, което е нарушение. Ние сме завели дело за това нещо и казваме, че това увеличение е незаконно. Сега продължаваме по същия начин. В това ценово решение отново се дават приходи на разпределителните дружества, въпреки че загубите са увеличени от 30% на 40%. Говоря за чисти приходи, след като сме извадили техните разходи за загуби. Това са някъде около 15-20 млн. на дружество, общо около 50 млн. Това се прави вместо да бъдат изгонени, както изисква Законът за енергетиката. Не може след два одита и повтарянето на едни и същи нарушения да се толерират и да им даваме пари. Откраднали са парите, но се грижим за тях, а за „НЕК“ ЕАД ще събираме от потребителите и бизнеса. Предлагам това увеличение да отпадне. Има достатъчно пари. Другото нещо са тези дългосрочни договори. Г-н Иванов, ние сме внесли материал до Вас и Европейската комисия. Според Договора за функциониране на ЕС, тези дългосрочни договори са нищожни, защото ограничават конкуренцията и т.н. Има един текст в Договора за функциониране на ЕС, в който е записано, че такива договори не могат да бъдат нито приети, нито запазени. Ние имаме законово основание да действаме, без да чакаме писма от този и от онзи. Както г-н Гамизов прочете, КЕВР може да промени цените на ценообразуващите елементи, когато тези договори противоречат на европейското право, а това е ясно. При мен има едно писмо. Не знам за кое писмо говори г-н Гамизов. То е до Министерство на финансите. В него Европейската комисия отговаря, че не може да представляват държавна помощ. Сериозно е, даже Съветският съюз не отговаряше така. По-надолу се признава, че това е държавна помощ, като се казва, че на някои дружества избирателно са били предоставяни цени. Миксът на „НЕК“ ЕАД се намалява. Това е един голям проблем. Г-н Петър Илиев каза това в комисията при Валери Симеонов. Когато договаряте обеми и количества на регулирана цена, в края на годината те са тотално надвишени и това води до загубите на „НЕК“ ЕАД. Затова предният състав на г-н Боев прие решение, че част от дългосрочните договори ще се изкупуват по микса. Предлагам на Комисията това, което е договорено като количества за регулирания пазар и за всеки производител да бъде поотделно. Който го надмине, да ходи и да си продава на свободния пазар. Това е таксата, която плащат тези 40 лв. Другото са загубите при

разпределителните дружества. Не може ние да им определим 8% загуба на база на това ценово решение и примерно загубите да бъдат 400 000 лв., а те да направят 600 000 лв., но отново да купуват по 30 лв. или 70 лв., като тази разлика е за сметка на „НЕК“ ЕАД. Предлагам при загубите това, което е определено в ценовото решение да бъде по 70 лв., а останалото по цената, на която са купили.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Искам да уточня нещо, което може да не сте разбрали от доклада. С добавката „задължение към обществото“ при закупуването на технологични загуби, което трябва да направят трите дружества, ще заплатят на „НЕК“ ЕАД 120 000 000 лв. Това е в обратната посока на това, което говорите. Истината е такава. Второ. Миксът се намалява не защото Комисията иска това, а защото потребителите на регулирания пазар намаляват. За миналата 2014 г. потреблението на електроенергия на регулирания пазар беше 16,2 TWh. За новия регулаторен период заявките са за 15,1 TWh. Потреблението намалява с 1 млн. МВтч и ние не можем да спрем този процес на миграция, още повече, че само след шест месеца ще има електроенергийна борса и тогава няма да може да се води такъв разговор. Ще Ви благодаря, ако получа това писмо от вас, за което говореше и г-н Гамизов.

Д. Ангелов – АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД:

Ще предоставим писмено становище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Предоставянето на писменото становище е най-добрият вариант.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Стана дума за виновниците за това състояние, за трите милиарда в „НЕК“ ЕАД и за още 700-800 млн. лв. за „Мариците“. Прокуратурата си свърши работата донякъде. Отговорът е следния. За извършени злоупотреби при изграждането на хидровъзел „Цанков камък“ е образувано досъдебно производство на служители от „НЕК“ ЕАД. Тук хонорарът на г-н Ахмед Доган е 1 000 000 лв., който аз нямам намерение да плащам. За извършени злоупотреби при изграждането на АЕЦ „Белене“ е образувано досъдебно производство. За извършени злоупотреби в „ЕСО“ ЕАД е образувано досъдебно производство от Национална следствена служба. За извършени нарушения по сключен договор между „НЕК“ ЕАД и „Парсънс И енд Си България“ също е образувано съдебно производство. Относно договора за залог, който е сключен между „НЕК“ ЕАД и енергийната компания „Марица изток 3“ и договор за особен залог с „Марица изток 1“ ЕООД, е образувано досъдебно производство. „Цанков камък“, „Белене“ и „Мариците“. По отношение на неустановени длъжностни лица от ДКЕВР, които са облагодетелствали определени енергийни дружества, на 7 май 2013 г. е образувано досъдебно производство за престъпление от неизвестен извършител. Това е много учудващо, след като се казва, че са длъжностни лица от ДКЕВР. Има и още три, които ги има г-н Иванов и г-н Валери Симеонов. Има ги и г-н Домусчиев, който каза, че ще се среща с главния прокурор в понеделник или вторник. В бърз порядък и конкретно, а не както юристите разтягат защитите си в съда. „ЧЕЗ“ се съгласи да предостави индивидуалните договори. Поискайте и от другите ЕРП-та това, за да бъде изпълнено писмото на Европейската комисия. Това е задължително условие за либерализация на пазара. По отношение на КРИБ и Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори. Дадох писмото им за 23% намаление на природния газ за трите периода от януари, април и юли. Директорът на „Булгаргаз“ ЕАД заяви на два пъти, че ще направи предложение за 10%. Защо казвам това? При 7% намаление на цената на газта, това води до 50 000 000 лв. намаление на енергията от ТЕЦ-вете, които са на природен газ. Това е проверено от Димитър Куюмджиев – директор „Енергийна сигурност“ по нареждане на министъра. На среща с г-жа Харитоновна и г-жа Анжела Тонева го обсъждахме, но накрая се стигна до жалба във ВАС, която бе отказана поради липса на правен интерес. Като намалите цената на

природния газ, следва да намалите и цената, защото когато шеф на Комисията беше г-жа Светла Тодорова се намали цената на топлинната енергия, но за очакваните 23% няма намаление на цената. По тази справка, проверена на най-високо ниво, това са 150 000 000 лв. Още един път казвам, че не трябва да разглеждаме сега тези цени, но те са факт. Сега по отношение на природния газ. 2 млрд. доставя „Булгаргаз“, а 400 млн. „Овергаз“. Тези 400 млн. се продават от 41 до 45\$ за 1000 куб., а общественият доставчик по 360\$ за 1000 куб. Изисквайте фактурите по колко ги купува от „Газпром“, защото се похвали, че е сключил договор за 400 млн. Изисквайте и фактурите по местната доставка, които са 200 млн. и се движат около 240\$. Когато правите микса за природния газ, препоръчвам да се справите с това. Отивам на микса, понеже сега не го представяте. Благодарим на предишната комисия и г-жа Тодорова, че към 2 септември 2014 г., миксът е следния: АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е с 30 лв. на МВтч, а участва в микса с 6%. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД тогава е с 68,30 лв. на МВтч, а участва с 5%. Големите ВЕЦ-ове на „НЕК“ ЕАД са с 63,64 лв. на МВтч и участват с 5% в сметката. Разходите за компенсиране са 14%. „Марица 3“ е с 10% и „АЕС Гълъбово“ също е с 10%. Не може да се получи благоприятен микс нито на регулиран пазар, нито където и да е, когато прибавим ВЕИ-тата и малките централи с 30%. Когато се прави микс от 30% с цена от 60%, не може да се получи по-ниска средна цена от 114,10 лв. пред „НЕК“ ЕАД. Отивам на една друга далавера, която ваш бивш комисар обяви в комисията в Народното събрание. Това е документ на „ЧЕЗ“. Вие им определяте тези цени, които сега ще коментирам, но той изкупува от АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД 37%, а цената на регулирания пазар е образувана по друг микс. Той си прави голямата печалба. Топлофикационните централи, които използват въглища са на 28,65, а в този микс, който Комисията прави, са съвсем други съотношенията. Дал съм това нещо. Ако го нямате, ще го дам отново. Другите централи са по фиксирана цена и изкупуват от свободния пазар и разликата остава в тях. Друг въпрос, който е изключително важен е това, което е установила и телевизията. 19 ст. не са равни на 17, 12 ст. не са равни на 9. Това съм го представил. Това е заблуждаваща информация и тя не отговоря на истината. Това е изчислено с всичките пет добавки, които са неправилно посочени.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Бях много толерантен и позволих да говорите повече от другите изказали се. Получих и материали. Благодаря Ви за изказването.

Н. Кискинов – АСЕП:

Присъединяваме се към колегите от работодателските организации относно конкурентоспособността на българската икономика при приемането на увеличения размер на таксата „задължение към обществото“. Насочваме вниманието ви към една много важна последица или най-малкото също толкова важна като увеличението на тази такса. В модела, по който са построени енергийният пазар и регулираният пазар, на практика търговците на електрическа енергия, за да могат да привличат клиенти от регулирания сегмент, трябва да предложат конкурентна цена, която да бъде по-ниска от регулираната. В момента, чрез почти двойното увеличение на тази добавка за „задължение към обществото“, тя би представлявала половината от цената, която потребителите заплащат на свободния енергиен пазар, независимо от това при кой търговец отиват. Това означава, че при увеличен размер на цената за „задължение към обществото“ в размер на 100% и повече, няма икономически стимул за клиентите от регулирания сегмент да преминават към свободния. Същото важи и по отношение на тези клиенти, които в момента са на доставчик от последна инстанция. С решението, което в момента се каните да приемете, тези доставчици от последна инстанция ще могат да купуват електроенергия от свободния пазар и съответно да я предлагат на клиентите, които са отнесени към тях по подразбиране, защото не са избрали друг доставчик. Те ще могат да предлагат цена, която е пазарна. Това директно вкарва в конкуренция лицензираните доставчици от последна инстанция и всички търговци на електрическа енергия в момента на свободния пазар. Това е недопустимо и регулаторът необосновано помага от една страна на крайните

снабдители да запазват клиенти по регулирани цени, увеличавайки регулираната тежест върху свободния пазар, а от друга страна помага на доставчиците от последна инстанция да имат конкурентно предимство спрямо всички останали търговци на електрическа енергия, тъй като при тях отиват всички клиенти, които не са избрали друг доставчик. Останалите търговци трябва да отидат при съответните клиенти на пазара, за да могат да ги убедят да преминат към снабдяване от свободния пазар. В съвкупност това означава, че след приемането на това решение и увеличената цена за „задължение към обществото“ вие не може да очаквате съществено развитие на свободния пазар. Напротив. Може да се очаква, че повечето клиенти ще възприемат електроснабдяването от свободния пазар като необоснована тежест. Как тогава, като регулатор, който трябва да цели либерализация на пазара, смятате, че все повече клиенти ще излязат на свободния пазар? Приключвам със следното твърдение, което ние изчислихме. Ако по различни данни в момента свободният пазар представлява 30-35% от общото потребление в страната, защо върху свободния пазар е отнесена много повече от половината от тежестта за закупуване на електрическа енергия по дългосрочни договори и „задължение към обществото“? Системата предполага тези разходи да бъдат разпределени солидарно. Ако трябва определена група потребители да се ползват с някакви отстъпки, за да са по-конкурентно достъпни или за да могат да отговорят на социалната защита на българските граждани, това не трябва да става чрез цените. Комисията си е направила този извод през годините, когато е постановявала решения, които са имали социални функции. По отношение на големите консуматори може да се приеме държавна помощ, както изисква законът. По отношение на битовите потребители има социална политика на държавата, която може да изпълнява тази функция. В момента правим така, че либерализиран пазар в по-голям обем, отколкото е в момента, няма да има и съблазняваме клиентите да преминат към доставчици от последна инстанция, а не на снабдяване от търговци.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Общото потребление за 2014 г. е 38%. Само ще отбележа, че разпределението на тежестта на таксата „задължение към обществото“ е напълно пропорционално и справедливо. То се изчислява на МВтч употребена енергия. Това означава, че на свободния пазар тежестта е 42%, съответстваща на потребената енергия от свободния пазар и 58% за регулирания пазар. Ще отбележа, че до 1-ви юли разликата в двата сегмента беше с 33 лв. по-ниска стойност за закупуване на енергията от свободния пазар. Сега продължава да има такава разлика, но маржът е стеснен до 6 лв. 119 лв. ще бъде за хората, които са на регулиран пазар, а 113 лв. за тези, които са на свободния пазар.

Н. Кискинов – АСЕП:

Благодаря за това уточнение. Ако това беше вярно, то тогава при нощната тарифа цената за снабдяване на регулирания пазар щеше да е отрицателна.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Това, което казвам в момента, е от доклада на работната група.

Ил. Грозданов – „Калиакра Уинд Пауър“:

Тъй като това е единствената възможност да разберем каква е била идеята на работната група, ще задам един съвсем кратък въпрос. Той е свързан с цената за достъп на „ЕСО“ ЕАД, която се дели на две групи. Едната е на 1,20, която е намелена от 1,36 и всички потребители я заплащат. Втората част се плаща от производители на зелена енергия, ползващи преференциални цени. Тези цени са базирани на база разходи, които са разходи на „ЕСО“ ЕАД за управление на системата. В цената от 1,20, която плащат всички потребители, разходите са предизвикани от потребители и от производители. Правилно ли разбирам?

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Задават конкретен въпрос и на него ще отговорят представителите на работната група, които ще дадат разяснение. Единствената ми молба е да изчакате края на заседанието, за да получите отговор.

Ил. Грозданов – „Калиакра Уинд Пауър“:

Този въпрос е свързан със законосъобразността на решението и е извън процедурните нарушения по приемането, защото „ЕСО“ ЕАД не публикува тези цени преди да дойдат в Комисията, както е по наредба. Това е самостоятелно основание за отмяна на решението. Призовавам Комисията да упражнява малко повече контрол към всички заявители, защото никой тук няма интерес решенията да страдат от правни пороци. Ако това, което предполагам е вярно, то тогава помислете дали наистина е справедливо разпределение на разходите, защото една група производители не заплаща разходите, които предизвиква на системата, а ги плащат потребителите. Незнайно как отделяте втора група разходи, която се заплаща само от отделни производители. Помислете. Поставям ви като тема на размисъл дали това е справедливо. Вторият ми въпрос е защо правите връзка между тези разходи и преференциалната цена. Ако утре някой производител се откаже, например вятърна централа, това означава ли, че това ще предизвика по-малко разходи за балансиране на системата? Категорично не. Двете неща са различни. Цената няма нищо общо с разходите, които се предизвикват за системата. Г-н председател, молбата ми е когато разглеждате добавката към обществото колко от тези 21 лв. или 16 лв., според дамата, принадлежат към вятърните централи и колко към фотоволтаичните. Последните години двата вида производство се обединяват под една обща шапка и в една очерняща кампания, но разликата в позицията и маржа на двата вида производство е много голяма. Помислете върху това, което правите, защото вече започнаха дела срещу държавата и в крайна сметка, ако сега обществото не заплати тази цена през цената на електроенергията, то ще я заплати след пет години заедно с милиони разходи, след като България бъде осъдена в международен съд. Смятам, че това е моментът. И още един коментар. Днес излезе предложението за цените на биомасата. Там се предлагат цени от порядъка на 400 лв. и нагоре за МВтч. Процентът на възвръщаемост е над 20%. Обърнете внимание и не повтаряйте грешката, която направиха вашите колеги преди няколко години. Развива се същият прецедент, но този път с биомасата. Слагаме много високи цени с процент на възвръщаемост над 20%, което го няма никъде в енергетиката. След четири години ще си задаваме въпроса защо биомасата, която в момента е в подем, създава големи проблеми за енергетиката.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Вярно е, че вятърните централи могат да бъдат разделени от фотоволтаичните. Това не е направено в момента и в добавката е записано това, което се дължи на ВЕИ-тата. Това е технически въпрос и може да се направи. Ще проверя за нормата на възвръщаемост от 20%. Аз не мога да повярвам, че е толкова. Сега не мога да споря.

Вл. Топалов – гражданин:

Ще добавя само две изречения, понеже говорих преди малко. Те са по-скоро за журналистите и са за цената на възлицата. Един тон възлица от „Мини Марица – изток“ ЕАД се продават на централите за 20 лв. 1 МВ електроенергия се произвежда от тон и половина. Защо цените на централите са толкова различни? Те са от 43 лв., 96., 119 лв. Аз знам, че това не е въпрос към Комисията, но отговорът трябва да бъде намерен. Защо ще стачкуваме? Защото дори и тези 20 лв. не ги получаваме. Нашите притеснения за бъдещето са, че реално погледнато не получаваме дори заработените пари.

Ч. Янев – гражданин:

Аз съм негово величество крайния потребител. Тук два часа слушам за фалити на централи, за напрежение в бизнеса, че няма свободен пазар, „спрете да крадете“, „НЕК“

ЕАД е бунище“, „битовият потребител трябва да се плаши“, „екзотични искания“, „трагична ситуация“, „биомасата е проблем“. Госпожи и господа, искам да изляза на свободния пазар. Пазарът е факт и е тук, но „ЧЕЗ“ ЕАД ми отговаря, че няма готовност, но работи усилено. Не ме плашете със свободния пазар. Пазарът се саморегулира. Факт ли е свободният пазар? Факт е.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Свободният пазар би трябвало да е в сила още от 1-ви януари 2007 г., след присъединяването на България към Европейския съюз. Реално той ще стане факт от 1-ви януари 2016 г. Вестниците съобщиха за първи битов потребител, който е излязъл на свободния пазар. Той ще бъде последван и от други. Ще излязат и организирани групи на потребители. Всичко това ще го видим след 1-ви януари 2016 г. За тези битови потребители, които се чувстват несигурни да излязат на свободния пазар, за ограничен период от време ще продължи да съществува и регулираният пазар, който да ги предпази от силни колебания в цената на електроенергията.

Ч. Янев – гражданин:

Искам да задам един въпрос за протокола. Всеки ден България плаща глоби, които са наложени на енергетиката. Въпросът ми е каква сума е платила България, защото „ЧЕЗ“ ЕАД не желае да пусне свободния пазар.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

КЕВР не може да отговори на този въпрос. Отговор може да даде Министерство на финансите, което отговаря за бюджета, както за плащанията, така и за вземанията от страна на държавата.

М. Новев – гражданин:

Това решение, което ние разглеждаме днес, ако спазваме хронологията, трябва да се нарича Ц-17. Преди беше Ц-16, а преди Ц-16 беше Ц-12. Защо цитирам Ц-16? Защото има преливане на информация от тези ценови решения. Сутринта казахте, че има едно писание от 300 стр. Аз имам едно писание Ц-16 с около 35 стр., но не го пуснах, за да не попреча на кариерата на членове на Комисията. Ако го бях пуснал и някой разсъждава технически, щяха да настъпят някои особени ситуации. Искам да кажа на господина, който говори за циментовата промишленост, че през 1948 г. имаше цени за металургия, имаше цени за чугун, имаше цени за стомана, имаше цени и за цимент. Когато уважаемите индустриалци отсреща говорят, че енергията трябва да бъде еди-каква си, аз ще им подкажа, че те използват т.нар заводски подстанции, които са регулируеми и си ги нагласят на 220 V. В големите консуматори в големите градове тези хора страдат с 235 V. Оня ден някой ми каза за 245 V. Това означава, че голяма част от печките се товарят с електрическа енергия. Искам Дечев да ме разбере, защото го познавам от тези обсъждания. Третото нещо, което искам да кажа. Сега ще прочета едно изявление на „Мариците“. За да ви разсея малко ще кажа, че петима подписаха договора едно време: Костов, Байърли, Тафров, Хампарцумян и директора на „Мариците“. Г-н Иванов, искам да запомните, че договор има, но цените са регулируеми. В знак на уважение аз ще Ви покажа това, защото частично го показах и на предишното правителство. Получих две благодарствени писма. Искам да похваля и г-н Винаров, който започва да се заслушва в моите приказки за специфичния разход и неправилните цени на тецовете. Сутринта държахте едни ваши папки и трябва да ги раздвижите, защото се занимавате с опашката на гущера, а главата си прави, какво си прави. В смисъла на големите енергийни консуматори не влизат офисите, не влизат офисите на Министерството на финансите с големите климатици. Преди 17 години в тази сграда се разгледаше първият Закон за енергетиката. Никъде не сте записали за разхода на т.нар. гориво, а още на времето в МЕИ Вие казахте, че горивото е 75%. Не ме дразнете, защото ако извадя онова, което се нарича „бомба лимонка“, никога няма да мине цена за електроенергия.

Председателят даде думата на членовете на работната група.

Пл. Младеновски – началник на отдел в КЕВР:

Позицията на работната група е, че след получаване и задълбочено изследване на получените коментари и бележки ще направим коментар в мотивите на решението.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Уважаеми гости, заседанието беше посветено на цените на електроенергията за регулаторния период, който започва от 1-ви юли 2015 г. Чухме всички представители на енергийни дружества, на индустриални асоциации, на потребители, включително и на отделни граждани. Внимателно слушах всеки един от вас и с всяко изказване се убеждавах колко е важна ролята на енергийния регулатор. Той има за цел да прецени всеки един от мотивите на изказалите се, често пъти чисто корпоративни мотиви, за да оцени това, което трябва да бъде взето като решение, което да защити обществения интерес на всички граждани, независимо дали са обединени по индустриални дейности или са потребители на крайния продукт електроенергия. Бъдете сигурни, че Комисията, след като се запознае с всички възражения и препоръки, които бяха изказани днес, ще излезе със свое мотивирано решение. В мотивите към решението вие ще откриете отговора на всички повдигнати въпроси.

След като установи, че няма други изказвания, председателят благодари още веднъж на присъстващите и закри в 17:05 ч. общественото обсъждане, като напомни за 14-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по проекта на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”.

Закритото заседание за приемане на решение ще се проведе на 30.06.2015 г.

Приложения:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-59/08.06.2015 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

1.

(С. Годорова)

2.

(Р. Осман)

3.

(А. Йорданов)

4.

(В. Владимиров)

5.

(Г. Златев)

6.

(Е. Харитонова)

7.

(В. Петков)

8.

(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Н. ГЕОРГИЕВ